

**ХРИСТО СМИРНЕНСКИ
БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ
ЛЕКЦИЯ ЗА НЕОПИТНИТЕ
БЛАГОТВОРИТЕЛИ**

chitanka.info

Вие имате понятие от благотворителност, нали й Естествено! Вие виждате всеки ден на всеки ъгъл афиш: „Група младежи“, „Дружество еди-кое си“, „Група еди-коя си“, „Забава от ученички“ и пр., и пр., с благотворителна цел. Днес за Червения кръст, други път за сираците, трети път за фронта и т. н. Стените едвам се виждат от афишите. И ако Червеният кръст получаваше само парите за обявленията и афишите, той би процъфтял. Ако войниците биха получили поне от едно представление чистата печалба, те биха разбрали, че въпреки скъпотията българинът не жали пари за... развлечения. Той отива на театро, макар че в къщи жената му ще устройва после театра от друг род, той отива на концерт, макар че и стомахът му изпълнява великолепни композиции от български композитори.

Както и да е... Да се даде благотворително представление, не е бозна каква работа. Стига да имаш желание да помогнеш. Да речем, че сте намислили да дадете в четвъртък или петък забава. Най-напред избирате рано разпоредителна комисия, която да изработи програма и уреди всички въпроси. Най-напред трябва афиши. Комисията отива в някоя печатница.

— Добър ден, господин Скубачев...

— О, заповядайте, заповядайте — вика радостно печатарят, който вижда да се върти пред него една доста тлъстичка сумичка.

— Ние — почва комисията — решихме да дадем за в полза на Червения кръст...

— О, великолепно, славно, възхитително! Браво, браво! Така! Да се помогне на милите герои, на легендарните, на храбрите наши братя, които... — Печатарят е развълнуван от умиление и задъхващ се вече, не може да продължава на тази тема разговора и затова почва: — Колко афиши, какви, за кога и пр. ще ви бъдат нужни?

Комисията казва, но иска предварително да уреди въпроса и с цената им.

— Лесно, лесно, лесно е! — вика Скубачев. — Ще дадете 80–90 лв.

— Много скъпо! Вие знаете, че това е с благотворителна цел.

— Именно, именно. Аз иначе бих взел 200 лв. Но вие... Впрочем, отстъпвам на 78 лв. Понеже толкоз ще костват мене. Аз не искам печалба. Никаква печалба! Щом е за милите...

Въпросът с афишите е нареден. Ще му се съобщи дали в петък, или четвъртък е датата на представлението, та да се приготвят афишите.

Сега трябва да се уреди друг важен въпрос — салонът. Естествено, този на „Модерния“ или „Одеон“. Комисията е неспокойна. Тя крачи бързо, трескаво, мислейки, че именно в този момент може би други да ангажирват салона и... Боже мой, по-скоро! Горките войници и благотворители...

— Добър ден, господин директоре!

Господин директорът скача и се покланя до земята.

— Боже мой! Аз съм възхитен. Ох, ох, как тупа сърцето ми от радост! Ай, ай, ай! Милите юнаци. Ох! Браво, господа! Много хубаво сте намислили! Възхитително!

Господин директорът от вълнение също не може да продължава и гледа по-скоро да свърши.

— Тъй че аз не ви искам никаква облага за себе си! Но от 450 лв. салонът по-доле не мога да го отстъпя, по простата причина, че ще губя. А пък ако всяка вечер почна тъй да губя, то понятно ви е, аз, господа...

— Но моля ви се, туй е за Червения кръст.

— Именно! Аз съм най-големия патриот в България, но... Аз даже бих го отстъпил безплатно, но...

Комисията разбира туй „но“ и съобщава, че е съгласна.

И туй е свършено. Сега трябва да се купят някои знаменити артисти, понеже тяхната групичка или тяхната гимназия, или каквото и да е не ще може тъй хубаво да изнесе всичко, ако няма някои по-известни хора. За тази цел комисията се отправя към господин Дивногласов, прочут български оперен певец. Господин певецът не може сега да ги приеме, но нека почакаат 20–30 минути, докато се обръсне. Комисията сяда. Господин Дивногласов пее в стаята си.

— Колко хубаво! — шепне комисията. — Не трябва да го изпусваме!

След 30 м. певецът, лъснат, влиза в салона, здрависва се най-вежливо с всички и пристъпя към дело.

— Как сте се сетили пък за мене, скромния, неизвестния и пр., пр.

— А, напротив, г-н Дивногласов. Вие сте най-известният български артист. Вие...

— Моля, моля, без комплименти...

Както и да е, господин певецът е съгласен, но малко е неразположен, слаб. Комисията се взира в биволското му телосложение, във вълчия му врат и си подсмига.

— Както виждаме и ние, господине, това е тъй, но целта на представлението е благотворителна.

— Как? (Това „как“ вий, вярвам, сте го чували, господа читатели, много пъти и знаете, че произнасящият непременно се хваща за челото, гледа някъде в небесата и едвам се задържа на крака.) Как?... Защо не казвате! Боже! Творецо! Царю на царете! (Господин артистът изпява последните думи. Комисията го гледа възхитена.)

Въпреки неразположението си Дивногласов също е съгласен да изпълни дълга към Родината — майка свята, — и то само за 150 лева.

— Да идем сега при някой хуморист или трагик — съвещава се комисията на улицата. Добре. Отиват в къщата на някой от българските актьори-хумористи. Няма го. Отиват при друг. Няма го. Най-после намират в бирарията един. Но той е с чаша в ръка. Братовчед му си е дошел от фронта и той 200 лева да му дават, едва ли ще мръдне.

— Ний ви даваме 250 лева, и при това целта...

— А да, да... целта! Аз забравих. Щом е тъй, съгласен съм... Тъй, тъй, отечеството!

Комисията отива при някой художник, който също само от любов към милите и „легендарните“ Крали Маркови и Аспарухови потомци е съгласен да вземе само 150 лв. за концертното си рисуване. И тъй нататък, и тъй нататък...

Представлението се дава. Приход значителен. Вие сте възхитени от делото си. Изваждате „някой лев“ за труда си, т. е. за чаша бира, и на другия ден правите сметка. Вадите разхода и учудени се почесвате по тила. Чудно! Вие трябва да занесете на Червения кръст 7 лв. и 25 стотинки. Словом: седем лева и двадесет и пет стотинки.

Първа публикация: „Българан“, г. I, бр. 45 от [3 март] 1917 г. с
подпис Ведбал

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.